

рекомендаційний характер [6]), правового режиму доступу до комерційно цінної інформації, порядку віднесення інформації до комерційної таємниці, узгодження положень ЦК України та ГК України тощо.

Таким чином, неврегульованість великого кола питань стосовно комерційної таємниці стримує інтелектуалізацію економіки, формування суспільства знань. На сьогодні нарізю є потреба в законі про правовий режим комерційної інформації, який би гармонійно поєднував приватноправові та публічно-правові інтереси суб'єктів суспільних відносин.

Література

1. Про підприємства в СРСР: Закон СРСР від 4 червня 1990 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v1529400-90>.
2. Основи цивільного законодавства Союзу РСР та республік: Закон СРСР від 31 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 26. – Ст. 733.
3. Про підприємства в Україні: Закон України від 27 березня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 24. – Ст. 272.
4. Про перелік відомостей, що не становлять комерційну таємницю: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.1993 № 611 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/611-93-%D0%BF>
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
6. Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про інформацію: Інформаційний лист Вищого господарського суду від 28.03.2007 № 01-8/184 // Вісник господарського судочинства. – 2007. – № 3.

УДК 347.4

Кметик Х. В., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДОГОВОРИ У СФЕРІ РЕАЛІЗАЦІЇ АВТОРСЬКИХ ПРАВ НА МУЗИЧНІ ТВОРИ

На сьогодні музичний твір є цінним продуктом діяльності людини як з морально-духовної, так і з економічної точки зору. Серед об'єктів права інтелектуальної власності окреме місце займають музичні твори, яким притаманні специфічні ознаки та особливості використання.

Чинне законодавство України з інтелектуальної власності не наводить ні визначення поняття «музичний твір», ні переліку охоронюваних музичних творів, розділяючи їх лише на музичні та музично-драматичні

твори [1, с. 70]. Проте у теорії авторського права можна зустріти думки, що музичний твір – це: відома послідовність і поєднання звуків, які у сукупності складають цілісний музичний твір, який є продуктом творчості музичної думки композитора [2]; твір, в якому художні образи вживаються за допомогою звуків [3]; оригінальне поєднання звуків, яке є результатом творчої діяльності особи, виражене у будь-якій об'єктивній формі, що дозволяє його сприйняття та відтворення у будь-якій формі [4, с. 22] тощо.

Основним засобом реалізації майнових авторських прав на музичний твір є договір як найефективніший спосіб взаємодії суб'єктів авторсько-правових відносин, що забезпечує попередження порушень у сфері використання музичних творів.

Ключове значення в системі договорів, спрямованих на реалізацію майнових прав на музичний твір, складають авторські договори. Авторський договір щодо розпорядження майновими правами на музичний твір – це домовленість сторін, згідно з якою одна сторона – автор (або інша особа, яка має авторське право) зобов'язується передати майнові права на музичний твір або надати дозвіл на використання музичного твору іншій стороні – користувачеві, який зобов'язується сплатити авторові за це винагороду та (або) здійснити певні дії [4].

Зважаючи на те, що усі договори, за допомогою яких реалізуються майнові права на музичний твір, за своєю природою є цивільно-правовими договорами, на них розповсюджуються загальні положення про договір, закріплені у Цивільному Кодексі України.

Згідно з ч. 1 ст. 2 Цивільного Кодексу України учасниками цивільних відносин є фізичні і юридичні особи. Саме ці особи беруть найактивнішу участь у сфері договірної використання музичних творів. Зауважимо, що будь-яка особа має можливість бути автором або виконавцем музичного твору, але для того, щоб справді набути авторських та суміжних прав, необхідно створити або відповідно виконати музичний твір. Окрім того, поняття «суб'єкт майнових прав на музичний твір» не повністю збігається з поняттям «сторона договору щодо реалізації прав на музичний твір». Особа може набувати авторських прав на музичний твір незалежно від її віку або стану здоров'я, а бути учасником договірних відносин щодо реалізації прав на цей твір вона може лише при наявності певного обсягу дієздатності. Вік, з якого особа має право самостійно розпоряджатися результатом своєї творчої діяльності в Україні встановлений у 14 років. Неповнолітні особи можуть самостійно укладати договори щодо розпорядження майновими правами на музичний твір, а також бути користувачем в такому авторському договорі [4].

Як і будь-який цивільно-правовий договір, договір у сфері реалізації авторських прав на музичний твір вважається укладеним, якщо між його сторонами у передбачених законом порядку та формі досягнуто згоди

щодо всіх його істотних умов. Так, істотними умовами такого виду договору є умови про предмет (об'єкт) договору, ціну договору, строк дії договору, територію дії договору та форму договору. Крім того, в авторському договорі щодо розпорядження майновими правами на музичний твір можуть бути також визначені звичайні та випадкові умови, які включаються в текст договору за бажанням сторін, а їх відсутність не впливає на укладання самого договору.

Варто підкреслити, що предмет договору, спрямованого на реалізацію майнових прав на музичний твір, має певні ознаки, які у своїй сукупності створюють загальне уявлення про його сутність. Так, предмет цього договору: а) має нематеріальний характер; б) є результатом творчої діяльності людини; в) може розглядатися у різних ракурсах (як благо – твір та майнові права на нього; як дії із розпорядження майновими правами на твір – відчуження майнових прав на музичний твір; надання дозволу на використання музичного твору).

Ціна авторського договору у сфері реалізації майнових прав на музичний твір виражається у вигляді авторської винагороди (роялті) за використання або надання права на використання музичного твору. Вона може сплачуватися у вигляді відсотків від доходу, отриманого від використання твору користувачем, або у вигляді фіксованої суми.

Строк авторського договору визначає часові межі його дії.

До істотних умов авторського договору у сфері реалізації майнових прав на музичний твір належить також умова щодо території, на яку поширюються надані права. Однак, не визначення в договорі території дії ліцензії не впливає на факт укладення авторського договору і у разі відсутності в ліцензійному договорі умови про територію, на яку поширюються надані права на використання об'єкта права інтелектуальної власності, дія ліцензії поширюється на територію України.

Останнім елементом авторського договору у сфері реалізації майнових прав на музичний твір є його форма. Цей елемент є вкрай важливим, бо авторський договір вважається укладеним виключно в разі надання йому письмової форми. Такі договори не підлягають обов'язковій державній реєстрації, однак сторони за своїм бажанням можуть зареєструвати авторські права на музичний твір або договір про передачу майнових прав на використання музичного твору.

Підставою виникнення цивільно-правової відповідальності за договорами, спрямованими на реалізацію майнових прав на музичний твір, є сукупність відповідних умов, до яких належать протиправна поведінка, шкода, причинний зв'язок між ними та вина особи, яка порушила авторський договір [4].

Література

1. Коноваленко В. Авторское право и смежные права: бухгалтеру, руководителю, юристу / В. Коноваленко. – Х.: Фактор, 2006. – 476 с.
2. Шершеневич Г. Ф. Учебник русского гражданского права / Г. Ф. Шершеневич. – М.: Наука, 1995. – 260 с.
3. Сергеев А. П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации / А. П. Сергеев. – М.: Юристъ, 2001. – 138 с.
4. Жилінкова О. В. Договори у сфері реалізації авторських прав на музичний твір / О. В. Жилінкова. – Х.: Ксилон, 2008. – 212 с.

УДК 347.19

Коструба В. В., к.ю.н.,
ВАТ «Державний ощадний банк України», м. Київ, Україна

АТ «ОЩАДБАНК» ЯК ЮРИДИЧНА ОСОБА ПРИВАТНОГО ПРАВА

Юридичні особи, поділяються на юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права. При цьому критерієм такого, відповідно до ст. 81 ЦК України [1], поділу став порядок створення тих або інших юридичних осіб. Але більш детальний аналіз норм чинного законодавства та літератури дозволяє говорити про наявність інших додаткових критеріїв, за якими юридичні особи розділяються на публічні та приватні.

Ощадбанк на даний час є публічним акціонерним товариством, у якому 100% акцій належить одному акціонеру – державі, тобто державним банком, що підтверджує слово «державний» відповідно до ст. 7 Закону України «Про банки і банківську діяльність» у назві банку: публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України» [2].

Держава є владним суб'єктом публічних відносин (відносин субординації), а це накладає певний відбиток на специфіку її участі у цивільно-правових відносинах. Згідно із п. 2 ст. 2 ЦК України держава є суб'єктом публічного права. При цьому, як єдиний і неподільний суб'єкт, бере участь у цивільних правовідносинах безпосередньо через відповідні державні органи чи інших уповноважених осіб, які діють від імені держави, своїми діями створюють для неї цивільні права та обов'язки, або опосередковано через створювані нею юридичні особи. Створюючи юридичні особи публічного права, держава передає їм майно у відповідне обмежене речове право, фактично, залишаючись власником цього майна, наділяє їх певними функціями держави та здійснює відповідний контроль за їх діяльністю.

Таким чином, юридична особа публічного права – це перш за все публічно-правова організація, де здійснення владних повноважень є її